

**Oświadczenie złożone
przez senatora Leszka Czarnobaja
na 9. posiedzeniu Senatu
w dniu 4 kwietnia 2024 r.**

Oświadczenie skierowane do minister klimatu i środowiska Pauliny Hennig-Kloski

Szanowna Pani Minister!

15 marca 2024 r. do mojego biura senatorskiego wpłynął list od przedstawicieli przedsiębiorców prowadzących lokalne sklepy, zaniepokojonych informacjami o wejściu w życie przepisów ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi, które tworzą nowy system kaucyjny.

Obawy przedsiębiorców budzi niski poziom zaawansowania prac związanych z realizacją założeń systemu kaucyjnego. Twierdzą oni, iż obowiązywanie ustawy w obecnym kształcie już od 1 stycznia 2025 r. stworzy ogromny chaos i bezpośrednio uderzy w małych i średnich przedsiębiorców. System będzie eskalował problemy finansowe i organizacyjne lokalnych sklepów. Ustawa w obecnym kształcie sprzyja jedynie dużym zagranicznym sieciom sklepów, które stać na szybką organizację i automatyzację tych procesów.

Sytuacja jest tym trudniejsza, że ustawa z dnia 13 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi oraz niektórych innych ustaw jest dokumentem ogólnym, w którym brakuje wielu istotnych zapisów, co skutkuje tym, że organizacja procesu zarówno po stronie producentów, potencjalnych operatorów, jak i przede wszystkim sklepów jest niemożliwa.

Przedmiotowa regulacja w głównej mierze uderza w sklepy spożywcze. Właściciele będą musieli zmierzyć się z obowiązkiem pobierania i zwracania kaucji, fizycznym odbiorem opakowań od konsumentów, ich logistyką oraz współpracą z operatorami systemu kaucyjnego czy przechowywaniem zebranych surowców.

Przedsiębiorcy zwracają uwagę na to, iż dziś, na 9 miesięcy przed wejściem w życie nowych przepisów, brakuje najważniejszych informacji. Kim są operatorzy, którzy mają ustalić zasady współpracy i podpisać umowy ze sklepami? Jak będzie wyglądała logistyka i jaka ma być częstotliwość odbiorów? Jak materiał ma być przygotowany do przekazania (zgnieciony czy nie, puszki i butelki razem czy odrębnie itp.)? Jak zorganizować odbiór opakowań po produktach mlecznych, by nie naruszyć przepisów Państwowej Inspekcji Sanitarnej? Jak będą wyglądały rozliczenia sklepów z operatorem, operatorów między sobą czy operatorów z producentami? Jak przedsiębiorcy mają zorganizować pracę w sklepie (dodatkowe obowiązki)? Ile dodatkowych kosztów muszą ponieść przedsiębiorcy, przygotowując swój sklep do systemu kaucyjnego (dodatkowa przestrzeń, automat, dodatkowa praca do wykonania itp.)?

Każdy wskazany element jest niezbędny do tego, aby przedsiębiorcy prowadzący sklepy mogli przygotować się do wejścia w życie nowego obowiązku prawnego, podpisać stosowne umowy z operatorem, zaopatrzyć się w odpowiednie urządzenia do recyklingu, dostosować oprogramowanie sprzedażowe i przeszkolić pracowników pod kątem nowych obowiązków.

Przedsiębiorcy apelują o to, by już teraz naprawić błędy rozwiązania. Proszą oni o odroczenie do 1 stycznia 2026 r. wprowadzenia systemu kaucyjnego, stopniowe wprowadzanie systemu kaucyjnego na kolejne frakcje, usunięcie z systemu kaucyjnego opakowań po mleku i produktach mlecznych oraz jak najszybsze zapewnienie operatora i systemu do rozliczania kaucji między sklepami i operatorami.

Zwracam się do pani minister z prośbą o ustosunkowanie się do przedstawionego problemu.

Z poważaniem
Leszek Czarnobaj
senator RP